ترجمه، تطبیق فرهنگی و روایی صوری گونه فارسی پرسشنامه تیپ شخصیتی D (DS14) ـ

رزيتا خانعلی ٰ، مهدی نجفی ٓ*، غلامرضا صرامی ؓ، رويا خانعلی ٔ، علی منتظری ؓ

۱. دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم پزشکی تهران، تهران ۲. واحد تحقیقات، مرکز قلب تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران ۳. دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران ۴. دانشکده روانشناسی آمریکا، دانشگاه آرگوسی، واشنگتن دی. سی، آمریکا ۵. مرکز تحقیقات سنجش سلامت، پژوهشکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی ایران، تهران، ایران

> نشریه پایش تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۱/۲۲ سال پانزدهم شماره سوم، خرداد ـ تیر ۱۳۹۵ صص ۲۵۰–۲۴۱ [نشر الکترونیک پیش از انتشار– ۲۹ فروردین ۹۵]

چکیدہ

رابطه بیماری قلبی و فشارخون بالا با استرس ناشی از مسائل روانی مورد تأیید قرار گرفته است. تیپ شخصیتی D به عنوان یکی از عوامل خطر بیماری قلبی عروقی از دو ویژگی عاطفه ی منفی و بازداری اجتماعی تشکیل شده است. این ویژگی روانی و شخصیتی با پیش آگهی بد در بیماران کرونری همراه است. هدف از این مطالعه تطبیق فرهنگی و ترجمه ی فارسی قابل استفاده جهت فراهم کردن ابزاری مناسب برای بررسی این ویژگی شخصیتی در بیماران قلبی است. این بررسی قسمتی از یک طرح پژوهشی(PHYDO 4D Study) بود. به منظور بررسی این ویژگی شخصیتی در بیماران قلبی است. این بررسی قسمتی از یک طرح پژوهشی(PHYDO 4D Study) بود. به منظور بررسی این ویژگی شخصیتی از پرسشنامه ی ۱۴ گویه ای تیپ شخصیتی D دنولت، استفاده شد. این پرسشـنامه با روش ترجمـه بریزلین (تمرکززدایی) و ارزیابی درک بیماران از تک تک گویه ها، ترجمه و مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت. پرسشنامه تیپ شخصیتی D ترجمه شده، در دو گروه ۳۰ نفره ی دو زبانه و ۲۰۰ بیمار کاندید عمل جراحی قلب باز بستری در مرکـز قلب تهـران مـورد بررسی و شمایسه قرار گرفت. در نهایت گویه های خرده مقیاس بازداری اجتماعی از گویه های خرده مقیاس عاطفه ی منفی ایهام برانگیزتر شناخته شدند. گویه های بیشتر اوقات با غریبه ها صحبت می کنم"، بیشتر اوقات احساس می کنم در روابط اجتماعی مهارشده رفتار می کنم"، به ترجمه دارای قدرت مفهومی کمتری بودند. نسخه فارسی پرسشنامه ی تیپ شخصیتی D حاصل از این مطالعه به عنـوان پرسشـنامه ای چیزهای اطرافم دید روشنی ندارم"،بیشتر اوقات در خلق بدی هستم" و من ترجیح می دهم فاصله ام را با مردم حفظ کنم" در کل مراحـل ترجمه دارای قدرت مفهومی کمتری بودند. نسخه فارسی پرسشنامه ی تیپ شخصیتی D حاصل از این مطالعه به عنـوان پرسشـنامه ای ترجمه دارای قدرت مفهومی کمتری بودند. نسخه فارسی پرسشامه ی تیپ شخصیتی D ماصل از این مطالعه به عنـوان پرسشـنامه ای مناسب جهت استفاده بالینی پیشنهاد می گرده.

کلیدواژه: تیپ شخصیتی D، بیماری قلبی، روش ترجمه بریزلین (تمرکززدایی)، تطبیق فرهنگی

[ً] نویسنده پاسخگو: تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، واحد تحقیقات مرکز قلب تهران

تلفن: ۸۸۰۲۹۶۷۴

E-mail: najafik@sina.tums.ac.ir

پيش

نشريه پژوهشكده علوم بهداشتي جهاددانشگاهي

بیماری قلبی عروقی می شوند [٨]. تیپ شخصیتی D، یک عامل

مهم و خطرناک برای بیماری های قلبی عروقی است و به سلامتی افراد صدمه می زند [۵]. تیپ شخصیتی D، در بیماران دچار نارسایی قلبی با تشدید فعالیت عوامل التهابی همچون سایتوکاین ها (Cytokine) و ایجاد اختلال در ترشح کورتیزول بعد از سندرم حاد کرونـری (Acute Coronary Syndrome-ACS) همـراه خواهد بود [۹]. تیپ شخصیتی D در بیماران قلبی ، به عنوان یک عامل خطر مرتبط با افزایش آشفتگی های روان شناختی، علائم فرسودگی (Frailty)، مسائل بهداشتی و پیامدهای بالینی ناگوار شناخته می شود [۱۰]. پژوهش های روان شناختی عمدتا با استفاده از ابزار پرسشنامه و یا مصاحبه صورت می گیرد. از آنجایی که پرسشنامه های موجود در ابتدا به زبان بیگانه هستند لذا تفاوت های زبانی و فرهنگی زیادی بین نسخه اصلی و نسخه ترجمه شده وجود دارد و این تفاوت های زبانی و فرهنگی در ابزارهای روانشناسی و روانیزشکی به میزان زیادی وجود دارد [۱۱]. مسأله مهم و مورد توجه، فرایند انجام ترجمه پرسشنامه و به دست آمدن ترجمه ای مناسب با فرهنگ زبان مقصد است. ترجمه انجام شده باید به گونه ای باشد که بتوان با استفاده از آن، یافته های حاصل را با نتایج سایر پژوهش های داخلی و خارجی مورد مقایسه قرار داد. اولین گام در ترجمه پرسشنامه های خارجی موجود این است که جملات پرسشنامه زبان مبدأ به گونه ای به زبان مقصد ترجمه شود که دارای تناسب فرهنگی با جامعه مورد نظر باشد. رعایت انجام ترجمه ی مناسب با در نظر گرفتن فرهنگ زبان مقصد منجر به افزایش درجه روایی و پایایی پرسشانمه ی مورد نظر می شود [۱۲،۱۳]. ترجمه مناسب ترجمه ای است که با فرهنگ ایرانی مطابقت داشته باشد و بتواند همانند نسخه ی اصلی پرسشنامه، به اندازه گیری همان ویژگی در زبان مقصد بپردازد [۱۱]. تفاوت های فرهنگی و زبانی زیادی بین نسخه ی اصلی پرسشنامه ی تیپ شخصیتی D و نسخه های ترجمه شده به زبان فارسی وجـود دارد. هدف از این بررسی آماده سازی ترجمـه فارسـی مناسـب بـرای بـه حداقل رساندن این تفاوت ها و ایجاد ابزاری مفید جهت انجام پژوهش در زمینه شخصیت است. مواد و روش کار

این بررسی قسمتی از طرح پژوهشی

(Non- Physical Determinants of Outcome: Type D personality, Depression, Downturn in energy, coping with emotional Distress - NPHYDO 4D Studys)

مقدمه

بیماری قلبی عروقی یکی از علل اصلی مرگ و میر و ناتوانی افراد در سراسر جهان به شمار می رود و تا سال ۲۰۳۰، نزدیک بـه ۲۳/۶ میلیون نفر در اثر این بیماری جان خود را از دست می دهنـد [۱]. در سال ۲۰۱۲ بیماری قلبی عروقی منجر بـه مـرگ ۱۷/۵ میلیون نفر شده است و در ایران در سال ۲۰۱۲، ۶۶ درصد در اثـر بیماری قلبی عروقی جان خود را از دست داده انـد [۲]. عـلاوه بـر عوامـل شـناخته شـده ی بیماری هـای قلبی عروقـی همچـون دیابت و ویژگی های شخصیتی نیـز می تواننـد در افـزایش شـیوع و شـدت قلبی ایجاد شده توسط دستگاه عصبی خودکار عمیقا بـه عوامـل شخصیتی و استرس های هیجانی حاد نظیر انـدوه، تـرس و خشم شدید، حساس است بنابراین دور از انتظار نیست که این عوامل نیـز بر عملکرد قلب تأثیر داشته باشند [۳].

تا کنون تعداد زیادی از یـژوهش هـا، ارتبـاط بـین شخصـیت هـای گوناگون را با پی آمد هایش، در بیماران قلبی بیان کرده اند [۴]. نقش شخصیت در بیماری عروق کرونر Coronary Artery (Disease -CAD)، اولین بار حدود ۵۰ سال پیش با مفهوم رفتاری نوع A مورد توجه قرار گرفت [۵]. امروزه شواهد بسیار زیادی به دست آمده است که نشان ملی دهاد تیب شخصیتی D یک عامل خطر قابل توجه در ایجاد پیش آگهی بد در بیماران دچار ایسکمی قلبی و نارسایی مزمن قلبی است. تیب شخصیتی D عامل افزایش ۴ تا ۸ برابر مرگ و میر در سکته قلبی و عامل ایست قلبی و بروز بیماری پرفشاری خون است [۶]. تیپ شخصیتی D، از تمایل به تجربه میزان بالای دو ویژگی عاطف منفی و بازداری اجتماعی توضیح داده می شود. افرادی که دارای ویژگی عاطفه منفی هستند تمایل دارند هیجانات منفی را به میزان زیادی تجربه کنند، این در حالی است که افرادی که از ویژگی بازداری اجتماعی به میزان بالایی برخوردارند به علت بیم از طرد شدگی توسط اطرافیان از بیان هیجانات منفی خود سرباز می زنند. افرادی که از این دو ویژگی شخصیتی برخوردارند دارای تیپ شخصیتی D هستند [۷]. تیپ شخصیتی D توسط دنولت در سال ۲۰۰۵ تعریف شد. دنولت این ویژگی شخصیتی را در یاسخ به دو علامت افسردگی و کاهش حمایت اجتماعی تعریف کرد. افسردگی و کاهش حمایت اجتماعی، منجر به ایجاد بیماری ها و مرگ ومیر ناشی از

مهدی نجفی و همکاران

يش

بررسی معانی موجود در گویه های دیگر، ترجمه های مختلفی توسط متخصصان مربوطه ارائه شد:

در گویه ۲ برای لغت لاتین (Fuss) ترجمه های متفاوتی همچون (هیاهو، خیلی بزرگ کردن، داد و بیداد راه انداختن و نگرانی) ارائه شد. در گویه ۴ برای لغت (Unhappy) ترجمه های متفاوتی همچون (شاد نیستم، شادی نمی کنم، خوشحالی و شادی ندارم و ناراحتی) ارائه شد. در گویه ۵ برای لغت (Irritated) ترجمه های متفاوتی همچون (آزردگی، آزرده خاطر و عصبانی، عصبانی، حس آزردگی) ارائه شد. در گویه ۶ برای لغت (Inhibition) ترجمه های متفاوتی همچون (مهار شده، خجالتی، عاملی بازدارنده و خویشتنداری) ارائه شد. برای لغت (Interaction) ترجمه های متفاوتی همچون (تعاملات اجتماعی و رابطه ی اجتماعی) ارائه شد. در گویه ۷ برای عبارت (Gloomy view) ترجمه های متفاوتی همچون (دید تیره، دید ناامیدوارانه، دیدگاه دلگیری، مأیوس کننده نگاه کردن) ارائه شد. در گویه ۹ برای عبارت (Bad mood) ترجمه های متفاوتی همچون (بداخلاق، خلق بد، روحیه خراب، حوصله انجام کاری را نداشتن) ارائه شد. در گویه ۱۰ برای عبارت (Closed kind of person) ترجمه های متفاوتی همچون (آدم بسته، شخص بسته، آدم سرسخت، کم حرف و تودار، تودار) ارئه شد. درگویه ۱۳ برای عبارت لاتین (Down in the dumps) ترجمه های متفاوتی همچون (یکر، خیالات واهی، گرفته و غمگین، افسرده) ارائه شد. در گویه ۱۴ برای لغت لاتین (Socializing) ترجمه های متفاوتی همچون (روابط اجتماعی، ارتباط برقرار کردن با دیگران، معاشرت، آداب و معاشرت) ارائه شد.

در مرحله سوم، ترجمه ی معکوس توسط ۴ نفر از اساتید مسلط به زبان مبدأ انجام شد (جدول شماره ۲) . در مرحله چهارم از ترجمه، پرسشنامه حاصل از مراحل قبل ابتدا توسط متخصص روانپزشک مورد بررسی قرار گرفت و جداول و معانی گوناگون به دست آمده نیز در اختیار ایشان قرار داده شد. نظرات و تغییرات حاصل از جمع بندی ایشان توسط اساتید مجرب در زمینه ادبیات فارسی مورد بررسی قرار گرفت (جدول شماره ۳). با توجه به جدول قبل و نتایج به دست آمده مشاهده می شود که بیشترین گویه ها دارای ابهام، موارد ۳، ۶، ۲، ۹ و ۱۴ بودند. در تکمیل مرحله چهارم از مراحل ترجمه پرسشینامه تیپ شخصیتی D حاصل جمع بندی و پرسشنامه به دست آمده از نظرات متخصصان دو زبانه را در اختیار پروششگرانی که از ترجمه های قبلی این پرسشنامه استفاده کرده

است. پرسشنامه ۱۴ گویه ای تیپ شخصیتی D از دو مؤلفه عاطفه منفی و بازداری اجتماعی تشکیل شده است که ۷ گویـه آن مربـوط به عاطفه منفی و ۷ گویه دیگر مربوط به بازداری اجتماعی است. این پرسشنامه اولین بار در سال ۲۰۰۵ توسط دنولت [۱۴] تهیه و در بیماران قلبی مورد استفاده قرار گرفت. جهت ترجمه این پرسشنامه از رویکرد ترجمه ابزار پژوهشی به روش بریزلین (تمرکز زدایی) [۱۵،۱۶] در هفت مرحله انجام شد: انتخاب پرسشانمه مناسب به زبان مبدأ (انگلیسی)، ترجمه مستقیم توسط یک فرد دو زبانه، انجام ترجمه معکوس، تشکیل گروه مجرب متشکل از گروه متخصصان دو زبانه و مورد مقایسه قرار دادن ترجمه مستقیم و معکوس، آزمودن مقدماتی نسخه ترجمه شده در نمونه ای از کشور مقصد (ایران)، آزمودن نسخه اصلی و ترجمه شده در جمعیتی دو زبانه و مورد مقایسه قرار دادن یافته های دو نسخه و اصلاح کردن ترجمه. در این راستا ابتدا ترجمه مستقیم نسخه اصلی پرسشـنامه مذکور توسط فردی دو زبانه (Bilingual) که زبان مادری اش زبان انگلیسی و زبان دومش زبان فارسی بود، انجام شد. سپس ترجمه ی انجام شده توسط ۴ متخصص زبان انگلیسی که زبان مادری آن ها فارسی بود، برگردان شد. ترجمـه هـایی کـه بـه زبـان فارسی بازگردانده شدند به همراه ترجمه ی مستقیم توسط گروه پژوهش مورد بررسی و مقایسه قـرار گرفتنـد. ترجمـه نهـایی تأییـد شده توسط گروه روانشناس و روانیزشک را، گروه متخصصان زبان فارسی مورد بررسی و مقایسه قرار دادند.

نسخه نهایی ترجمه پرسشنامه تیپ شخصیتی D در یک گروه ۳۰ نفره از افراد جمعیت مسلط به زبان مقصد مورد آزمون قرار گرفت. همچنین جهت مقایسه میزان مفهوم بودن گویه های به زبان اصلی و ترجمه شده، نسخه اصلی پرسشنامه در یک گروه ۳۰ نفره دیگری از جمعیت مسلط به زبان مبدأ نیز آزمون شد. نظرات نهایی هر دو گروه مسلط به زبان مقصد (فارسی) و مبدأ (انگلیسی) مورد بررسی قرار گرفت و ترجمه نهایی به دست آمده در ۲۰۰ نفر از بیماران

يافتهها

در زمان بررسی گویه های نسخه اصلی و نسخ ترجمه شده موجود از همان شروع ترجمه گویه های ۱، ۲، ۸، ۱۱ و ۱۲ مواردی بودند که در ترجمه مستقیم (جدول شماره ۱) و معکوس دارای معانی واضحی بودند. این معانی در بین متخصصان مختلف یکسان بود. در

ہیش

نشريه پژوهشکده علوم بهداشتی جهاددانشگاهی

بودند، قرار دادیم این پژوهشگران در مجموع، جز در مورد گویـه ۷، ایراد محتوایی به این ترجمه وارد ندانستند و اصـلاحات مـورد نظـر خود را در قالب تعدادی نکات ویرایشی به شرح زیر ارائه دادند:

به جای واژه "اغلب"، واژه "بیشتر اوقات یا بیشتر وقت ها" جایگزین گردد. درگویه ۶ بجای واژه "روابط اجتماعی"، "رابطه ام با اطرافیان" پیشنهاد شده است. درگویه ۷ جمله "من به چیزهای اطرافم دید روشنی ندارم" توسط ایشان نامفهوم گزارش گردید. در گویه ۹ به جای واژه ی "خلق بد"، "خلق و خوی غمگین" پیشنهاد شده است. در گویه ۱ به جای واژه ی "پکر"، "از نظر عاطفی بی حس و سردم" پیشنهاد شده است. در نهایت حاصل جمع بندی مراحل ۱ تا ۴ را به دو صورت آورده شد:

 ۸. گویه های حاصل از مراحل ترجمه پرسشنامه (پرسشنامه نهایی)
 ۲. از آن جا که پیش بینی می شد بیماران پرسش شونده در در ک مفهوم گویه ها دچار مشکل باشند به منظور وحدت رویه در پرسشگری، مفاهیم جایگزین برای هر یک از گویه های مهم تعریف و تعیین شد. به این ترتیب که، هر زمان که فرد مورد پرسش مفهوم گویه هایی را درک نمی کرد همان گویه با عبارت جایگزین تکرار می شد. (جدول شماره ۴).

در مرحله پنجم ترجمه، پرسشنامه ترجمه شده حاصل از مراحل ۱ تا ۴ را در ۳۰ نفر از پرستاران اتاق عمل و واحد مراقبت های ویژه مسلط به زبان فارسی مورد آزمون قرار دادیم، و از آن ها در خواست کردیم نظرات خود را راجع به مفاهیم به کار رفته در هر گویه اعلام کنند، در این بررسی گویه ۶ و گویه ۷ تنها گویه هایی بودند که از نظر مفهومی در این جمعیت مورد انتقاد قرار گرفتند. افراد شرکت کننده اظهار می کردند که گویه های پرسشنامه به طور کلی مبهم بوده و نیاز به درنگ و تأمل ویژه ای در زمان پاسخ دهی وجود دارد. آن ها درک خود را از گویه ۶ "رفتار کردن در چارچوب خاص از نظر رفتاری و یا شرعی و اجتماعی" و همچنین "کنترل شده رفتار کردن" اعلام کردند. پرسش شوندگان در گویه ۷ "به چیزهای اطرافم

"دید روشن" را "دیدگاه واضح" تلقی کرده اند. در بررسی نسخه اصلی پرسشنامه (مرحله ۶)، پرسشنامه به زبان مبدأ را در اختیار جمعیتی ۳۰ نفره از افراد مسلط به زبان مبدأ در دانشکده زبان ها و ادبیات خارجه دانشگاه تهران قرار دادیم. میزان زیادی ابهام در گویه های شماره ۶ و ۷ و همچنین میزان کمتری ابهام در گویه های ۵ و ۱۰ توسط افراد شرکت کننده گزارش شد. بدین صورت که در گویه ۵، واژه ی "Irritated"، "آزرده خاطر بودن در چه زمانی و در چه مواردی مدنظر قرار گیرد؟" در گویه ۶ افراد واژه " Social

در زمان بررسی ۲۰۰ بیمار کاندید انواع عمل جراحی قلب باز با استفاده از پرسشنامه حاصل از مراحل ترجمه، به ترتیب گویه های ۳، ۶۰ ۲، ۹ و ۱۱ ابهام برانگیزترین موارد شناخته شدند. بیشتر بیماران گویه های ۶ و ۲ را نامفهوم گزارش کرده و در جهت رفع ابهام از فرم جایگزین شونده استفاده شد.

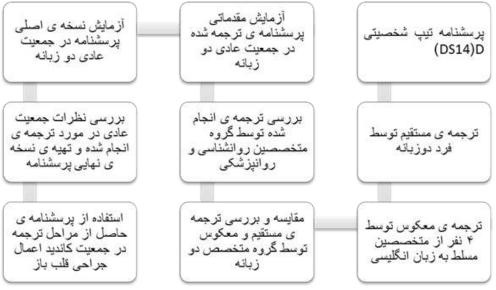
هنگام پرسش گویه ۳، تفهیم گویه حتی با فرم جایگزین شونده نیـز مقدور واقع نگردید و بیماران با توجه به فرهنگ ایرانی آن را "دوری کردن از افراد غریبه و یا "داشتن ارتباط اجتماعی و کاری" تفسیر کردند. در پرسش گویه ۶ از بیماران، تفسیر آن ها بدین صورت بود که؛ "در چارچوب خاصی رفتار می کنم، همه افراد را از خـود راضـی نگاه می دارم، طوری رفتار می کنم که کسی از من رنجیده نشود، آزاد رفتار نمی کنم و کنترل شده و حساب شده رفتار می کـنم". در پرسش گویه ۷ از بیماران، دید تیره دارای قدرت بیشتری برای تفهیم گویه شناخته شد و دید روشن و دید خوب را "قدرت بینایی خود" تفسیر می کردند. در پرسش گویه ۹ از بیماران، "خلق بد" دارای قدرت تفهیم مناسبی بود ولی در بعضی از بیماران، ناگزیر از فرم جایگزین شونده ی آن یعنی "حس و حال بد " استفاده کردیم. در پرسش گویه ۱۱ از بیماران، اکثر بیماران عبارت "فاصله ام را با مردم حفظ کنم از فاصله گرفتن از افراد از نظر مکانی تفسیر می کردند و لذا فرم جایگزین شونده از قدرت بیشتری برای تفهیم گویه شناخته شد.

Downloaded from payeshjournal.ir on 2025-09-14

ترجمه، تطبیق فرهنگی و روایی صوری ...

مهدی نجفی و همکاران

يکش

نمودار ۱: اعمال کردن مراحل ترجمه ی بریزلین در فر آیند ترجمه ی پرسشنامه ی تیپ شخصیتی D

مسلط به زبان مبدأ	D توسط فرد دوزبانه ،	پرسشنامه ی تیپ شخصیتی	جدول ۱: ترجمه مستقيم
-------------------	-----------------------------	-----------------------	----------------------

نسخه اصلی پرسشنامه تیپ شخصیتی D (مرحله اول)	ورباده مستقد به ربای مبتا. ترجمه مستقیم(مرحله ی دوم)	میلون ۲. ترجمه مستقیم پرستانه ی بیپ سخطینی تو توسط ترون د اصلاح شده ترجمه مستقیم*** توسط گروه پژوهش
1. I make contact easily when I meet people. (SI* 1)	ا. من وقتی مردم را ملاقات می کنم با آنها راحت ارتباط برقرار می کنم.	** _{**}
2. I often make a fuss about unimportant things. (NA** 2)	۲من اغلب سر چیزهای بی اهمیت نق میزنم و هیـاهو راه می اندازم.	۲من اغلب سر چیزهای بی اهمیت <mark>هیاهو</mark> راه می اندازم. ۲
3. I often talk to strangers.(SI 3)	۳.من اغلب با غریبه ها صحبت می کنم.	
4. I often feel unhappy.(NA 4)	۴من اغلب احساس مي كنم ناراحت هستم.	۴. من اغلب احساس می کنم شاد نیستم .
5. I am often irritated .(NA 5)	۵من اغلب زودرنج و تحریک پذیرم.	۵. من اغلب آزرده خاطر هستم.
6. I often feel inhibited in social interactions. (SI 6)	۶من اغلب نمی توانم روابـط اجتمـاعی ام را گسـترش دهم.	۶ من اغلب احساس می کنم در برقراری رابطـه ی اجتمـاعی مهـار شده هستم.
7. I take gloomy view of things.(NA 7)	۲من به چیزهای اطرافم بـا دیـد افسـردگی، منفـی و تاریک نگاه می کنم.	میرد میرد. ۲. من به چیزهای اطرافم دید تیره دارم.
8. I find it hard to start a conversation.(SI 8)	دریت ۵۰۰ می سور. ۸اغلب برای من سخت است که یـک مکالمـه را آغـاز کنم.	
9. I am often in a bad mood .(NA 9)	صم. ۹من اغلب در حس و حال بدی هستم.	۹. من اغلب در خلق بدی هستم.
10. I am a closed kind of person .(SI 10)	۱۰.من آدم بسته ای هستم.	
 I would rather keep other people at a distance.(SI 	۱۱.من ترجیح می دهم مـردم را در یـک فاصـله ای از خود نگهدارم.	
12. I often find myself worrying about something.(NA 12)	۱۲.من اغلب در مورد یک چیزی نگران هستم.	
13. I am often down in the dumps .(NA 13)	۱۳.من اغلب دلتنگ و غمگین هستم.	۱۳. من اغلب یکر هستم.
14. When socializing , I don't find the right things to talk about.(SI 14)	۱۴در روابط اجتماعی هیچ موضوعی برای حـرف زدن پیدا نمی کنم.	

Negative Affect (NA) ** Social Inhibition (SI) *

***ترجمه مستقیم: انجام فرآیند ترجمه توسط فردی دو زبانه که زبان مادری اش زبان مبدأ و زبان دومش زبان مقصد است.

****جای خالی نشاندهنده تأیید مفهوم بودن ترجمه گویه مورد نظر بین گروه پژوهش است.

نشريه پژوهشکده علوم بهداشتی جهاددانشگاهی

جدول ۲: انجام ترجعه معکوس توسط ۴ متخصص دو زبانه مسلط به زبان مبدا (مرحله سوم ترجمه)				
ترجمه معکوس توسط (د.مل)	ترجمه معکوس توسط (د.سپ)	ترجمه معكوس توسط (د.مص)	ترجمه معکوس توسط (ر.خ)	
1. I make relations with people	1. When I meet people I relate	1.It is easy for me to make	1.I get connected with people	
better when I visit them.	with them easily.	relationship when I meet people.	easily.	
2. I often make noise on	2. I often make <u>a mess</u> on	2. I often make noises about	2.I argue about unimportant	
unimportant things.	unimportant things.	unimportant matters.	stuff/things most of the time.	
3. I often talk with strangers.	3. I often talk to strangers.	3. I often talk with strangers.	3.I talk to strangers most of the	
			time.	
4. I often feel <u>unhappy</u> .	4. I often feel <u>unhappy</u> .	4. I often feel unhappy .	4.I don't feel happy most of	
			the time.	
5. I often feel <u>upset</u> .	5. I often feel <u>hurt</u> .	5. I am often dissatisfied.	5.I feel I'm <u>annoyed</u> most of	
			the time.	
6. I often feel bound in social	6. I often feel $\underline{xxx^*}$ in	6. I often feel <u>under control</u> in	6.I'm <u>shy</u> in my <u>social</u>	
<u>relationships.</u>	establishing social relations.	making social relationship.	<u>relationships</u> .	
7. I look at problems	7. I look at things around me	7. I am pessimistic about the	7.I look at problems	
pessimistike view	melancholiously.	things around me.	disappointedly most of the	
			time.	
8. It is often difficult for me to	8. It is often hard for me to	8. It is often difficult for me to	8.It is difficult for me to	
start a conversation.	initiate a conversation.	start a conversation.	initiate a conversation.	
9.I am often in a bad mood.	9. I often am in <u>a bad mood.</u>	9. I am often in <u>bad mood</u> .	9.I'm bad tempered most of	
			the time.	
10.I am <u>closed person</u> .	10. I am a <u>closed person</u> .	10. I am a <u>closed person</u> .	10.I'm <u>stubborn.</u>	
11.I often prefer to keep people	11. I prefer to maintain a	11. I prefer to make people keep	11.I prefer/rather to be	
at a distance from myself.	distance with people.	a little distance from me.	distanced from other people.	
12.I am often worried about	12. I often am worried about	12. I am often worried about	12.1'm anxious most of the	
something.	something.	something.	time.	
13.I often feel down.	13. I often am uncomfortable.	13. I am often upset .	13.I'm depressed most of the	
		<u> </u>	time.	
14.I do not find any topic to talk	14. I do not find any topic to	14. It is hard for me to find a	14.I don't know what to do in	
about in social relations.	talk about in social relations.	subject to talk about in my social	greeting and social	
		<u>relationship</u> .	connections.	

جدول ۲:انجام ترجمه معکوس توسط ۴ متخصص دو زبانه مسلط به زبان مبدأ (مرحله سوم ترجمه)

*<u>xxx</u> : در ترجمه معکوس، متخصص مسلط به زبان مبدأ واژه اي مناسب را جهت معکوس کردن واژه مهارشده نيافته است.

جدول ۴: پرسشنامه حاصل از مراحل ترجمه و پرسشنامه ی جایگزین شونده برای توضیحات احتمالی گویه های مفهومی

برسشنامه حاصل از مراحل ۱ تا ۴ ترجمه بریزلین (پرسشنامه نهایی)	پرسشنامه دارای گویههای با مفاهیم جایگزین شونده برای توضیح احتمالی گویه ها	
۱.وقتی مردم را می بینم با آن ها راحت ارتباط برقرار می کنم.	*	
۲.بیشتر اوقات سر چیزهای بی اهمیت سرو صدا راه می اندازم.		
۲.بیشتر اوقات با غریبه ها صحبت می کنم.	۳.با کسی هم که غریبه باشد زیاد حرف میزنم.	
۴.بیشتر اوقات احساس می کنم شاد نیستم.		
۵.بیشتر اوقات آزرده خاطر هستم.	۵بيشتر وقت ها كلافه ام.	
۶بیشتر اوقات احساس می کنم در روابط اجتماعی مهار شده رفتار می کنم.	۶من اغلب در روابط اجتماعی عاملی بازدارنده حس می کنم.	
۷.به چیزهای اطرافم دید روشنی ندارم.	۷به مسائل اطرافم دیدگاه خوبی ندارم.	
۸.برایم سخت است که با کسی سر صحبت را باز کنم.	۸اغلب برای من سخت است که شروع کننده ی یک مکالمه باشم.	
۹.بیشتر اوقات در خلق بدی هستم.	۹. بیشتر وقت ها دمغم.	
۱۰.آدم توداری هستم.	۱۰ آدم بسته ای هستم.	
۱۱.من ترجيح مي دهم فاصله ام را با مردم حفظ كنم.	۱۱.ترجیح می دهم مردم را در یک فاصله ای از خودم نگهدارم.	
۱۲.بیشتر اوقات در مورد یک چیزی نگران هستم.		
۱۲.بیشتر وقت ها پکرم.	۱۳.بیشتر وقت ها بی حوصله ام.	
۱۴موقع معاشرت، حرفي براي گفتن ندارم.		

*جای خالی نشاندهنده ی تأیید مفهوم بودن ترجمه گویه مورد نظر است.

ترجمه، تطبيق فرهنگي و روايي صوري ...

مهدی نجفی و همکاران

۱.نظرات متخصص روانپزشک	۲.پرسشنامه ی حاصل از اعمال نظرات	۳.نظرات اساتید مجرب ادبیات فارسی	۴.اعمال نظرات اسـاتید مجـرب ادبیـات
	و تغییرات ایجاد شـده توسـط گـروه	اعمال شده روی ترجمه به دست آمده	فارسی و تغییرات ایجاد شده توسط گروه
	پژوهش	از تغییرات (د.شم) و گروه پژوهش	پژوهش
*		۱.من با دیگران راحت ارتباط برقـرار مـی	۱. من وقتی مردم را می بینم با آنها راحت
		کنم.	ارتباط برقرار مي- كنم.
		۲.بیشتر وقت ها سر چیزهای بـی اهمیـت	
		سروصدا راه می اندازم.	
۳.جمله کمی نامفهوم و گنگ است.		۳.با کسی هم که غریبه باشـد زیـاد حـرف	٣. من اغلب با غريبه ها صحبت مي كنم.
		می زنم.	
		۴.اغلب احساس می کنم <mark>شاد</mark> نیستم.	
		۵ بیشتر وقت ها <mark>کلافه</mark> هستم.	۵. من <mark>اغلب آزرده خاطر</mark> هستم.
۶ من اغلب احساس می کنم در تعـاملات	۶من اغلـب احسـاس مـی کـنم در روابـط	۶.در روابط اجتماعی معذب هستم.	۶ مـن اغلـب احسـاس مـی کـنم در روابـط
اجتماعي مهارشده رفتار مي كنم.	اجتماعی مهار شدہ رفتار می کنم.		اجتماعی مهار شدہ رفتار می کنم.
۷.من به چیزهای اطرافم دید خوبی ندارم.	۷.من به چیزهای اطرافم دیـد روشـنی	٧.معمولا بدبين هستم.	۷. من به چیزهای اطرافم <mark>دید روشنی</mark> ندارم.
	ندارم.		
		۸برایم سخت است که با کسی سر صحبت	
		را باز کنم.	
۹.من اغلب روحیه ی بدی دارم یا اغلـب	۹من اغلب در خلق بدی هستم.	٩. بيشتر وقت ها دمغم.	۹. من اغلب در خلق بدی هستم.
در حس و حال بدی هستم.			
۱۰ من آدم توداری هستم.	۱۰من آدم بسته ای هستم.	۱۰ <u>. آدم توداری</u> هستم.	
	۱۱.من ترجیح می دهم فاصله ام را با مردم		
	حفظ کنم.		
		۱۲.بیشتر وقت ها دلشوره دارم.	۱۲. مـن اغلـب در مـورد يـک چيـزی نگـران
			هستم.
١٣.من اغلب بي حوصله هستم.		١٣.بيشتر وقت ها پكرم.	
	۱۴.در روابط اجتماعی چیزی بـرای گفـتن	۱۴. موقع معاشرت حرفی بـرای گفـتن	
حرف زدن پیدا نمی کنم.	ندارم.	ندارم.	

دول ۳: بررسی و مقایسه ترجمه مستقیم و معکوس توسط گروه متشکل از متخصصان دو زبانه مسلط به زبان مبدأ و مقصد (مرحله چهارم ترجمه)

* جای خالی نشاندهنده تأیید مفهوم بودن ترجمه گویه مورد نظر است

بحث و نتیجه گی*ر*ی

طی مراحل متعدد و با استفاده از روش ترجمه بریزلین، این پرسشنامه طبق دستورالعمل، در سه گروه شامل یک گروه ۳۰ نفره مسلط به زبان مقصد، یک گروه ۳۰ نفره مسلط به زبان مبدأ و یک گروه ۲۰۰ نفره از بیماران کاندید عمل جراحی قلب باز مورد آزمون قرار گرفت. در نهایت پرسشنامه تیپ شخصیتی D ترجمه فارسی آماده گردید. وفق نتایج بررسی به عمل آمده از کل مراحل ترجمه پرسشنامه مذکورگویه های ۴ و ۱۳ دارای کمترین ابهام در هر سه گروه مورد آزمون بودند. در مقابل گویه های ۳، ۶ ۷، ۹ و ۱۱ ابهام برانگیزترین گویه های بودند. در مجموع، در مطالعه حاضر علاوه بر سه گروه مورد بررسی، از نظر کارشناسان نیز گویه های ۳ و ۶ بیشترین ابهام را از جهت درک مفهوم داشتند. تصور بر این بود که

با یکدیگر باشد. مطالعات انجام شده در کشورهای متعدد مؤید این دیدگاه است. برگویک و همکاران [۱۷]، به بررسی شاخص های روانشناختی پرسشنامه یاد شده در بیماران کرونری قلبی در نروژ پرداختند. ایشان در بررسی یافته های حاصل از بررسی بیماران با استفاده از پرسشنامه ترجمه شده به روش ترجمه برگردان شخصیتی D در بیماران نروژی با دیگر مطالعات پی بردند. آن ها این تفاوت را منعکس کننده تفاوت های فرهنگی موجود دانسته اند. ایشان پاسخ به گویه های خرده مقیاس بازداری اجتماعی را وابسته به موقعیت های اجتماعی پذیرفته شده در فرهنگ آن جامعه می دانند. ایشان اعلام کرده اند که تجربه هایی مثل گویه ۶" بیشتر اوقات احساس می کنم در روابط اجتماعی مهار شده رفتار می کنم" و گویه ۱۰ " آدم توداری هستم" ، می توانند دلالت های متفاوت

پیش

نشريه پژوهشکده علوم بهداشتی جهاددانشگاهی

های موجود تفاوت داشت. این مطالعه نشان داد ترجمه جدید پرسشنامه تیپ شخصیتی D ضروری است؛ زیرا ترجمه ای رسا به زبان مقصد از نیازهای اساسی در استفاده از ابزارهای پرسشنامه ای در پژوهش های ایرانی است.

سہم نویسندگان

رزیتا خانعلی: جمع آوری اطلاعات، ورود داده ها، تکمیل و رفع نقص پایگاه اطلاعاتی، نگارش مقاله مهدی نجفی: طراحی پروژه ی پژوهشی، نظارت بر جمع آوری اطلاعات، تشکیل پایگاه اطلاعاتی، نگارش مقاله، تفسیر نتایج غلامرضا صرامی: تحلیل آماری ویا خانعلی: نگارش مقاله علی منتظری: جمع بندی و نظارت بر کیفیت طراحی و اجرای پژوهش

تشكر و قدردانى

نوسندگان لازم می دانند از اساتید بزرگوار دکتر موسوی و دکتر دهقانی از دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، دکتر سپاهی از دانشکده ی زبان ها و ادبیات خارجه دانشگاه تهران، دکتر ملتی از دانشگاه آزاد اسلامی واحد پزشکی تهران، آقای مصطفوی از دانشگاه آزاد اسلامی، رضا سلطانی شال از دانشگاه فردوسی مشهد و دکتر شاه منصوری از دانشگاه علوم پزشکی تهران که ما را در مراحل ترجمه این پرسشنامه یاری کردند تقدیر و تشکر به عمل آوردند. همچنین بدینوسیله از دانشگاه تهران و پرسنل اتاق عمل و مراقبت های ادبیات خارجی دانشگاه تهران و پرسنل اتاق عمل و مراقبت های ویژه مرکز قلب تهران که ما را در انجام این پژوهش یاری کردند سپاسگزاری می شود.

منابع

1.Widdershoven J, Kessing D, Schiffer A, Denollet J, Kupper N. How Are Depression and Type D Personality Associated with Outcomes in Chronic Heart Failure Patients? Current Heart Failure Report 2013; 10, 244-253

2.World Health Organization(WHO). The global burden of disease 2012. Available From http://WHO.org in 12/10/2015

3. Barnett MD, Ledoux T, Garcini LM, Baker J. Type D personality and chronic pain: Construct and

ذهنی را در افراد ایجاد کنند و پاسخ به این دو گویه را وابسته به فرهنگ می دانند. در واقع تفاوت در نمرات بازداری اجتماعی ممکن است منعکس کننده تفاوت های فرهنگی در پذیرش تجربه عواطف منفی در جامعه باشد. در مطالعه ی انجام شده در جمعیت بیماران قلبی مالزیایی توسط کائور و همکاران [۱۸] ، از بین تمام گویه های هر دو خرده مقياس، گويه ٣ " بيشتر وقتها با غريبه ها صحبت مي کنم" از ثبات درونی کمتری برخوردار شد. در تحلیل روانشناختی پرسشنامه ترجمه شده به زبان مالزیایی، گویه های ۳ و ۶، گویه هایی بودند که از ثبات درونی ضعیف تری برخوردار شدند. همچنین گویه های ۸، ۱۱ و ۱۴ نیز ثبات درونی کمتری را به خود اختصاص دادند. ایشان تفاوت فرهنگ آسیایی با فرهنگ غربی را عامل ضعف در ثبات درونی خرده مقیاس بازداری اجتماعی می دانند. در بررسی روانشناختی پرسشنامه تیپ شخصیتی D در تایوان که توسط ونگ و همکاران [۱۹]، انجام شد، گویـه ۳ " بیشـتر وقتها با غریبـه هـا صحبت می کنم "در فرهنگ بیماران تایوانی مبهم شاخته شد. برای بررسی بیماران از نظر این خرده مقیاس، ونگ در کنار گویه ۳، آويه ۱۵ "I would rather keep in the background" ، I do not like to have a lot of people " کوب ۶ ۲ around me" را به ۷ گویه این خرده مقیاس اضافه نمود. در نهایت در زمان بررسی روایی پرسشنامه، گویـه ۳ و ۱۵ حـذف و در یرسشنامه با ترجمه تایوانی، گویه ۱۶ جایگزین شد. ونگ در مطالعه خود اعلام کرده است که از ۱۴۶ بیمار شرکت کننده در این مطالعه ۷۱/۹ درصد در یاسخ به گویه ۳، گزینه غلط و نسبتا غلط را یاسخ داده اند. او معتقد است تفاوت در سنت های اجتماعی در جوامع آسیایی نسبت به غرب می تواند منجر به مناسب نبودن این گویه در بررسی بازداری اجتماعی باشد و بهتر است به جای گویه ۳، گویه ۱۶ جایگزین شود. ترجمه حاضر از نظر شکل و محتوا با ترجمه

concurrent validity of the DS14. Journal of Clinical Psychology in Medical Settings 2009; 16, 194-199 **4.** Dannemanna S, Matschkeb K, Einslec F, Smuckerd MR, Zimmermanna, K, et al. Is type-D a stable construct? An Examination of type-D personality in patients before and after cardiac Surgery. Journal of Psychosomatic Research 2010; 69: 101-109 **5.**Steptoe A & Molloy G J. Personality and heart disease. Heart-BMJ Journals 2007; 93:783-784 **6.**Molloy GJ, Johnston DW & Witham MD. Family caregiving and congestive Heart Failure. Review and analysis. European Journal of Heart Failure 2005; 7: 592-603

7.Mols F, Denollet J.Type D personality in the general population: a Systematic review of health status, mechanisms of disease, and work-related problems. Health and Quality of Life Outcomes 2010; 8: 1-10

8.Blumenthal JA, Lett HS, Babyak MA, White W, Smith PK, Mark DB, Jones R, Mathew JP, Newman MF; NORG Investigators. Depression as a risk Factor for mortality after coronary artery bypass surgery. The Lancet Journal 2003; 362: 604-609

9. Whitehead DL, Perkins-Porras L, Strike PC & et al. Cortisol awakening Response is elevated in acute coronary syndrome patients with type D Personality. Journal of Psychosomatic Research 2007; 62:419–425

10. Denollet J. Depression and distressed (Type D) personality: what is Their impact on cardiovascular outcomes?.Dialogues in Cardiovascular Medicine 2010; 17: 115-125

11. Sharifi V. Remarks on the translation research tools in psychiatry. Reflecting Knowledge Journal 2007; 2: 49-59

12. Afrasibai A,Yaghmaie F, Abdoli S, Abed Saiedy Zh. Research tool translation and cross-cultural adaptation. Journal of Faculty of Nursing of Midwifery Quarterly 2006; 16: 58-67

13. Sharifi V, Assadi SM, Mohammadi MR, et al. The reliability and applicability of the Persian version of structured diagnostic interview for DSM-IV (SCID): Persian translation cultural adaptation. Advances in Cognitive Science 2004; 6: 10-22

14. Denollet J. DS14. Standard assessment of negative affectivity, social Inhibition, and type D personality. Psychosomatic Medicin 2005; 67: 89-97

15. Brislin RW. Back-translation for cross-cultural research. Journal of Cross- Cultural Psychology 1970; 1:185-216

16. Brislin RW, Lonner WJ. (Ed); Berry JW. (Ed). The wording and translation of research instruments. Field methods in cross-cultural research. Cross-cultural research and methodology series. American Psychological Association 1986; 8:137-164

17. Bergvik S, Sørlie T, Wynn R & Sexton H. Psychometric properties of the Type D scale (DS14) In Norwegian cardiac patients. Scandinavian Journal of Psychology 2010; 51: 334-340

18. Kaur S, Zainal NZ, Yun Low W, Ramasamy R, Singh Sidhu J. Factor structure of type D scale in Malaysian patient with coronary artery diseas. *Asian Journal of Psychiatry* 2014; 15: 186-195

19. Weng CY, Denollet J, Lin CL, Lin, TK, Wang WC, Lin JJ, Mols, F. The Validity of the type D construct and its assement in Taiwan. BMC Psychiatry 2013; 13:46, 1-9

Journal of the Iranian Institute for Health Sciences Research

ABSTRACT

Translation, cultural adaptation and face validity of the Persian version of Type D personality questionnaire (DS14)

Rozita Khanali¹, Mahdi Najafi^{2*}, Gholam Reza Sarami³, Roya Khanali⁴, Ali Montazeri⁵

1. Nursing Midwifery Faculty, Tehran Medical Science, Islamic Azad University, Tehran, Iran

2. Research department, Tehran Heart Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

3. Statistics Department, Kharazmi University, Tehran, Iran

4. American School of Professional Psychology, Argosy University, Washington DC, USA

5. Health Metrics Research Center, Iranian Institutes for Health Sciences Research, ACECR, Tehran, Iran

Payesh 2016; 3: 241-250 Accepted for publication: 10 April 2016 [EPub a head of print-17 April 2016]

Objective (s): There is evidence that there is a link between coronary disease and hypertension as the result of increased psychological and mental distress. As such it is argued that Type D personality might be a risk factor for coronary heart disease. In addition Type D personality is associated with poor outcome in patients with coronary heart disease. The purpose of this study was to conduct a cultural and linguistic adaptation and comparison, as well as a Persian translation of the questionnaire in order to provide an appropriate and useful instrument for assessing type D personality in patients with coronary heart disease.

Methods: This study is a part of the Non-Physical Determinants of Outcome: type D Personality, Depression, Downturn in energy, and coping with emotional Distress (NPHYDO 4D) study. In order to make an assessment of type D personality, we used Type D Personality (DS14) questionnaire. This questionnaire was translated using Brislin translation method.

Results: Type D personality (DS14) was translated into Persian using two groups of 30 bilingual individuals, and was used for evaluating in 200 patients who were candidates for open heart surgery in the Tehran Heart Center. Type D personality questionnaire is consisted of two personality stable traits: social inhibition and negative affect. The results indicated that the questions related to social inhibition characteristic were more unclear and ambiguous that those related to negative emotions. Question 3 "I often talk to strangers", 6" I often feel inhibited in social interactions", 7" I take gloomy view of things", 9" I am often in a bad mood", and 11" I would rather keep other people at a distance", had lesser conceptual power in translation process.

Conclusion: The findings suggest that Persian version of type D personality questionnaire is an appropriate assessment tool that can be used in clinical settings. However, it should be used cautiously.

Key Words: Personality Type D, coronary artery disease, Brislin method of translation, cultural adaptation